

YKSINOLO

Materiaalin kaikenlainen kopiointi ehdottomasti kielletty

Teoriaa:

Koira on laumaeläin ja kiintyy omistajaansa vahvasti. Tietyillä roduilla kiintymystä on jalostettu jopa tarkoituksella. Kiintyä voi myös liikaa ja tästä voi kehittyä myöhemmässä vaiheessa yksinolopelko, tai pahimmillaan eroahdistus.

Usein kodinvaihtajakoirilla eroahdistus syntyy helpostikin, sillä ne ovat jo kokeneet lauman hajoamisen kerran tai useamminkin. Tämä on kuitenkin yksilöllistä ja siihen vaikuttaa moni asia.

Helpointa yksinoloa on kouluttaa pennusta saakka. Koiralle tulee opettaa, että ihmiset eivät häviä sen elämästä mihinkään vaikka ne ovatkin välillä poissa. Liian kiintynyt koira ei voi laskea omistajiaan silmistään koska ”ei tiedä mitä niille tulee tapahtumaan jos se niin tekee”.

Liiallinen inhimillistäminen voi siis tehdä koirasta ylikiintyneen omistajaansa kohtaan – ja tästä voi yksinolopelko tai pahimmillaan eroahdistus.

Tällöin koira alkaa yksinollessaan esim. tekemään tarpeitaan sisälle, ulvomaan, haukkumaan, ja /tai tuhoamaan paikkoja. Molempien taustalla on vakava stressi, pelkotila yksinolemisesta, ja sen hoitamiseen menee kauan aikaa.

Yksinopelko vs. eroahdistus

Yksinopelolla tarkoitetaan tilaa, jossa koira **pelkää jäävänsä yksin**. Tällaiselle koiralle riittää se, että ”edes joku” on paikalla: oli se sitten ihminen, koira, tai jopa kissa.

Eroahdistus taas **liittyy yhteen perheenjäsenen**, eikä muiden lauman jäsenten paikalla oleminen auta koiran ahdistukseen.

Yksinopelossa usein hoitoprosessi on helpompi ja nopeampi kuin eroahdistuksessa jonka diagnosoimiseen täytyy täyttyä useampi kriteeri.

Diagnosointi

Eroahdistuksen diagnosoinnissa on hyvä käyttää apuna ammattilaista. Pelkkä tavaroiden tuhoaminen ei välttämättä ole eroahdistusta, vaan voi olla seuraus esimerkiksi liian vähäisestä aktivoinnista (*kts. MobiDogin osio ”Ärsyttävä käytös”*).

Diagnosoinnin apuna on välttämätöntä saada videoitua koiran yksinoloa. Usein eroahdistuskoirien reagointi menee sykleissä yksinolonaikana, koiran rauhoittuessa välissä ja ongelmakäytöksen toistuessa jälleen, näkyen ”piikkeinä” koiran käytöksessä.

Usein eroahdistunut koira ravaa oven ja ikkunan väliä nähdäkseen omistajansa, ja/tai yrittää tuhota välissä olevaa ovea. Myös mahdolliset kuolalammit ikkunoiden edessä voi kertoa koiran ahdistuksesta sen ollessa yksin.

Ennakoi!

On siis hyvä ennakoida tätä ja ottaa huomioon; useinkaan me otamme koiranpennun esimerkiksi lomalla ollessamme ja olemme sen kanssa koko ajan.

Loman päättyessä, (koiralle yllättäen) menemmekin töihin ja olemme poissa 10 tuntia päivässä → tällöin emme voi olettaa ettei koira reagoisi mitenkään, jos sitä ei ole totutettu yksinoloon.

Häkittäminen ratkaisuna?

Eläinsuojeluasetus 22 § Eläimen säilyttäminen sen pitopaikaksi soveltumattomassa tilassa

"Kissaa tai koiraa taikka muuta eläintä saadaan pitää sen kuljetukseen tarkoitettussa laatikossa tai häkissä taikka muussa vastaavassa pienikokoisessa säilytystilassa vain, jos eläimen kuljettaminen, sairaus tai muu tilapäinen ja hyväksyttävä syy sitä vaatii."

Laista huolimatta häkitystä suositellaan ratkaisuksi yksinolemisen haasteisiin edelleen joidenkin tahojen osalta. Häkityksen on todettu tuottavan koiralle fyysistä ja psyykkistä tuskaa, eikä ole hyväksyttävää kuin marginaalitapauksissa (esim.eläinlääkärin määräys toipumisajaksi). Tuolloinkin häkin vähimmäismittojen tulee olla lainmukaiset.

Muut rankaisut

Koiran rankaiseminen sen tuhoista ei helpota koiran ahdistusta, vaan koira tulee totuttaa yksinoloon asteittain aiheuttamatta pelkoa ja/tai ahdistusta.

Jos koira rangaistaan esimerkiksi sitruunapannan avulla (jos koira esimerkiksi haukkuu yksin päivisin asunnossa), se voi yhdistää rankaisun väärään asiaan.

Esimerkiksi koiran katsoessa ovea haukahtaen (odottaen omistajan tuloa), se saa pannasta rangaistuksen → koira yhdistää että oven katsominen aiheutti ikävän seurauksen, eikä yhdistä sitä ei-toivottuun-käytökseensä eli haukkumiseen.

Iso vai pieni tila?

Jotkut koirat, etenkin pennut, tuntevat olonsa yksin ollessaan usein turvallisemmaksi pienemmässä tilassa kuin esim.koko talossa. Tällöin koiralle voi rajata tilan koiraportilla niin, että vain osa asunnosta on koiran käytettävissä.

Aikuisten koirien kohdalla tässä on eroa, ja koiran kykyyn rauhoittua yksinoloon vaikuttavat muunmuassa oppimispsykologia, mielle yhtymät tietyistä paikoista, ja rotuominaisuudet (joidenkin rotujen on rennompi olla yksin päästessään vahtimaan koko ”reviiriään”).

Koiran itsenäisyys

Itsenäinen koira ei tee, mitä sen milloinkin sattuu huvittamaan, eikä loukkaannu jos ei pääse omistajansa mukaan kaikkialle.

Sillä on turvallinen olo ja itseluottamusta yksinkin, vaikka sen tärkeä resurssien lähde (ELI omistaja), ei olisikaan sen lähellä.

Pienet erot siis tekevät hyvää. Jos koirasi pystyy olemaan rauhassa sinun viedessä roskat, jätä se yksin siksi aikaa, vaikka päivittäin useamman kerran (vaikka ei oikeasti tarvitsisikaan viedä roskia).

Älä tee lähdöstäsi numeroa

Yksi perusvirheistä johon me ihmiset yleensä sorrumme on se, että kotoa lähtiessämme tai sinne tullessamme huomioimme koiraamme – ja usein vieläpä liikaa.

Tällä tehdään usein vain hallaa ja etenkin jos koiralla on ollut paniikki omistajan poissaollessa, niin omistajan mukana -hätäily vain pahentaa sitä.

Aina lähtiessäsi ulos ja tullessasi sisälle ilman koira, älä tee siitä numeroa. Jos haluat oman mielenrauhasi vuoksi jotenkin huomioda koira, pelkkä nopea moikkaus ovella ”moi”, riittää koiralle. Kun olet itse asettunut aloillesi tultuasi ja kun koira on rauhoittunut voit huomioda sen.

Stressihormonit

Ajallisesti mitattuna koiran rauhoittuminen (sisäinen hormonitoiminta ja ulospäin näkyvä kiihtynyt käytös) helpottaa yleensä noin 15-30min. kuluessa omistajan kotiin tultua.

Muista siis, vaikka olisi kuinka ihana nujuta heti oman koiran kanssa, niin jos sille ”hössöttää” kotoa lähtiessä tai sinne takaisin tullessa, yksin hädissään olevalle koiralle tällainen käytös ihmiseltä vahvistaa vain sen hätääntynyttä olotilaa;

nyt oli oikeasti hätä kun omistaja oli poissa.

Ethän siis lisää vettä myllyyn!

Lääkehoito

Joissakin vaikeimmissa eroahdistustapauksissa on hyvä konsultoida eläinlääkärää joka voi auttaa koiran ahdistuksen lieventämisessä koulutuksen alkuvaiheessa.

Koirille on saatavilla sekä rauhoittavia luontaisvalmisteita, että keskushermostoon vaikuttavia lääkkeitä. Lääkityksen tarve ja laatu riippuu aina tapauksesta ja sen vaativuudesta.

Mikään lääkehoito ei itsessään ole ratkaisu ongelmaan vaan tukimuoto yksinlokoulutuksen ohella jota vähennetään koulutuksen edetessä ja koiran ahdistuksen lieventyessä.

KOULUTUSOSIOON Sammuta ärsykeitä

Voit käydä tekemässä myös turhaan ”lähdön ääniä” eteisessä: esim. kahvan painaminen, takin naulasta ottaminen, jne, jos koirallasi on tapana reagoida näihin ääniin.

Tee ääniä pitkin päivää, mutta palaa toiminnon jälkeen takaisin huomioimatta koiraakaan.

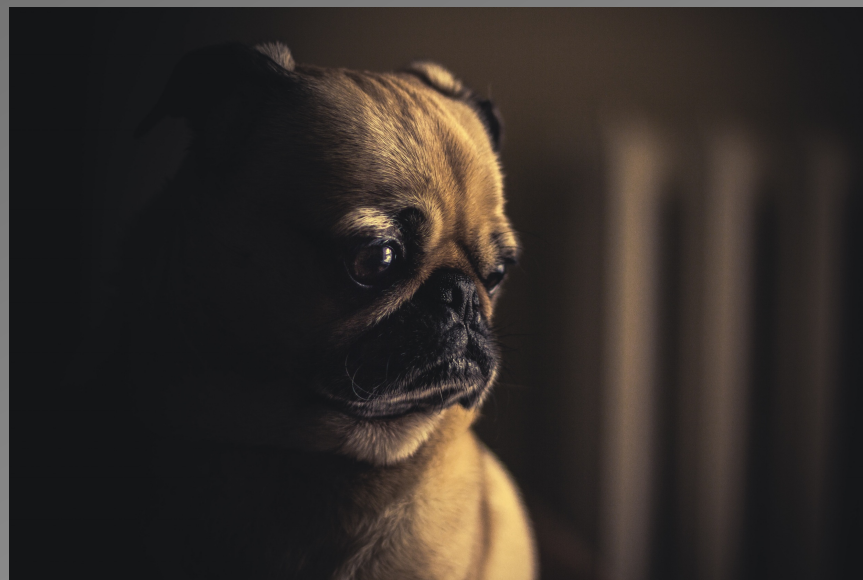
Toistojen kautta koira oppii että äänet eivät aina ennakoisi sinun poistumistasi ja lakkaa reagoimasta kyseisiin ääniin.

Lisäksi jos koirassa kyseiset ”lähtemisen signaalit” ovat aiemmin herättäneet paniikkia, niin niiden turhaan tekeminen auttaa (satojen toistojen jälkeen) siihen, että koira lakkaa lopulta reagoimasta näihin signaaleihin. Tätä koulutustapaa kutsutaan sammuttamiseksi.

TSEMPPIÄ MATKAAN!

**Jos ongelmia
ilmaantuu, ota
etäyhteys!**

Materiaalin kaikenlainen kopiointi ehdottomasti kielletty

